

Şənbə üçün Nəzm

Darısalıq

Uzun illər sıxdı məni:
gah çəkmələrim -
bəzən uzun, bəzən eni ilə,
Gah ötüb keçən ilə təəssüfüm.
Gah ümidim, yeni ilə.
Gah dünyanın dərdi, qəmi sıxdı məni,
gah corablarımın boğazı,
Gah alçaq buludların qalın pərdəsi;
Gah bir nadan qələmindən
tökülən yazı.
Gah avtomat qələmin bahalıqı.
Gah sözün ucuzluğu.
Gah köynəyimin yaxalıqı.
Qırıb çıxmaq istədim
“olar”, olmaz” çərçivəsindən.
Dedilər yox, yox!
Dəblərə, qaydalara gir!
Vərdişləri, adətləri gözlə!
Sığallı dillə yaz!
Sıxdılar məni,
maddələrlə, sözlərlə...
İş otağım
on iki metr yarım.
Altısında
mən,
yazı masam,
həsrətim, ümidim.
Sabir.
Heminquey.
Tavandan süzülən damcıların izi.
Bricid Bordonun
bıgsız, pişik üzü.
Falk, Mikayıl,
Tağı,
Bəhlulun nəvəsi.
İlk sırada olmaq
və qalmaq həvəsi.
Altı metr belə.
Altı yarım:
kitablar, kitablar, kitablarım.
Pəncərələr sıxdı məni
uzunsov dördbucaqda göstərib
küçənin evlərlə sərhədlənmiş yarganını.
Maşınlar sıxdı məni
markalarına münasib.
Sıxdı məni vaqonların
güzgülü kupeləri və
yol hesabatını yoxlayan mühasib.
Məsafələr metrərlə,
ışıq kilovatlarla doldurulub.
Nəğmələr oktava içində
Xəstələrin hərarəti
dərəcələr içində.
İri meyvələr dənələrə,

üzüm-göz yaşı gilələrə dolub.
Şəhərimin yaşıllığı
ölçülüb, biçilib
salınıb rəqəmlərə.
Dağlar darıxıb göyə qalxıb
dərələr çöküb yerə.
Darıxır insan
hüdudlar, ölçülər içində.
Yayda uzun gündüzlər,
qışda uzun gecələr içində.
Deyirəm:
öləndə, atın
ən dərin dəryaya məni;
qaldırıb buludlardan yuxarı!
Son yolum uzun,
son mənzilim geniş olsun barı

Yox, yox.
Ən dərin dəryalar da
sahillərin çənbəri içindədir.
Görünür,
darısalıq kənarda deyil;
hər meyvənin tumunda,
hər canlının hüceyrəsində,
hər binanın daşında, kərpicindədir.
Görünür,
yolumuz budur.
Zərurəti dərk etməyincə
gedirik, gedəcəyik
Darısalıqdan keçə-keçə...

SARI DANA VƏ BALACA QIZ

Səs düşdü Göytəpə kəndinə:
“Sarı dana xəstələnib!”
- Necə, sarı dana?
Sazaqlı külək kimi
xəbər yayıldı hər yana.
Sədr gəldi,
partkom gəldi,
baytar, bir də briqadər.
Hər gələn soruşdu:
-Azarı nədir?
Baytar qulağını qoydu
dananın sinəsinə.
Hamı dondu qaldı.
Baytar tövşüdü, tərlədi.

Dana öz bildiyi kimi nəfəs aldı.
Baytar qaşlarını çatdı.
Hamı qəm dəryasına batdı.
Baytar dedi:
-Süddədir illəti.
Sağıcı Gülxaranın
gözlərinə çökdü dünyanın zülməti.
Baytar dedi: tez olun!
Tənzip, pambıq verin! Qarnını bağlayaq,
İsti su gətirin ayaqlarına!
Damcı dərman da lazımdır
qulaqlarına.
Nüsxə yazdı bir qarış.
Maşın ürkək keçdi kimi sıçradı:
sədrin buyruğu ağzından çıxmamış.
Handan-hana
qoca mühasib gəldi.
Baxdı, ah çəkdi
Dedi: yazığın gəlsin bizə,
sarı dana.
Amandır bu zülmü eləmə
illik plana!
Üç gün, üç gecə
Gülxara ayrılma
sarı danadan.
Dana sakit yatanda dedi:
ağrın alım.
Dana qurcuxanda dedi:
Can!
Hər üç saatdan bir
verdi su dərmandan,
hər altı saatdan
toz dərmandan.
Nə evinə gedə bildi.
Nə urvalıq apara bildi
uşaqlara dəyirmədən.
Tənzipə qızmadı ürəyi,
dananın qarnına bağladı
gəlinlik şalını.
Sədr hər axşam, hər səhər,
şəxsən,
soruşdu dananın əhvalını.
Partkom gündə bir dəfə
xəbər aldı:
-Necədir sarı dana?
Əhvalat uzundur, nə deyim.
Bəsdır bunu desəm
dana ölmədi azardan.
Ancaq Gülxaranın
qaragöz kiçik qızı...
Beşcə qulac bez aldılar bazardan.

Quyuğunu qoyub belinə
qaçır, tullanır
sarı dana indi,
Ancaq, soruşan yoxdur,
yaşıl otlar içindəki
o balaca qəbir kimindir!

Əlim qopdu əlindən,
Mən dedim: - Üşüyərsən!
Sən dedin:
-Əynim-başım istidir.

Mən dedim:
-Olsun...
Cəhənnəmdə də üşüyər adam;
yalqız olsa.

Sən getmişdin.
Sözlərimi eşitmədin.
Səni sözüm üşütmədi.
Sakit budaqlarda
sakitdi yarpaqlar.

Mən qışkırdım, ey!
Həsrətini gəl, apar!
Sən eşitmədin.
Səni səsım üşütmədi.

Ayrıldıq.
Evə gəldim.
Yaşıl cıvəyə baxdım.
Hərərət iyirmi üçdü.
Sözün yadıma düşdü:
Əynim-başım istidir.
Mən
Üşüyürəm istidən.
Bəs sən necə, sən?!

Nə “Koroğlu” vardı,
Nə “Arşın mal alan”,
ahəngə düzülmüş
quşların nəğməsi,
bulaqların səsi vardı.
Bir qara gözlü uşaq,
söykənib qaya daşına,
dinləyirdi tütək səsini
və ara-sıra gələn
qırıq kəlmələri tək-tək:
“Kərə, tayın gördüm,
Kürə, tayın görmək görək”.
Bir “Kəsmə şikəstə”
“Yandı” - deyib,
enirdi yamaqlara
Üzeyir adlı
Bir qara gözlü uşaq
heyran-heyran baxırdı
quş nəğməli ağaclara
Beşik başından
axırdı ana laylaları
axşam-səhər,
Bir qara gözlü uşaq
dinləyirdi, dodağında
körpə zümzümələr.
Hələ nə “Koroğlu” vardı,
nə “Arşın mal alan”.
Bir qara gözlü uşaq vardı.
Bir könlü nəğməli insan
Bir gün gəldi
“Arşın mal alan”da var oldu,
“Koroğlu”da, “Sənsiz”də
Bir də acı bir duyğu,
yanıqlı bir həsrət
qəlbimizdə.